

॥ ७१ ॥ इति शांति ० आप ० नैल ० भारत आ ० चत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १७० ॥ ॥ ७२ ॥ ह्रीने इति आपव्यकार्यमपिकणिकेनोक्तं तत्र विष्वा मित्रं स्वजाघनीपचनरूपं शिष्टाचारं प्रमाणयति ॥ ११२ ॥ ३ ॥
 ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ अति तिष्ठुः त्यक्तुमनिच्छुः अनुक्रोशात् दयातः ब्राह्मणान्पालयितुमशक्तो राजा किंकुर्यादित्यर्थः ॥ ७ ॥ ८ ॥ अप्राप्तप्रापणयोगः प्राप्तसंक्षणक्षेमः सुदृष्टिश्चताः ब्राह्मणादीनां विपदागमोराज्ञा एव दो
 यथा वदुक्तं च न हि तार्थिना निशम्य विप्रेण सुवीरराष्ट्रपः ॥ तथा करोद्वाक्यमदीनचेतनः श्रियं च दीप्तां बुभुजे सबांधवः ॥ ७१ ॥ इति ० शांति ० आप ० कणिको
 पदेशे चत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४० ॥ ॥ ७२ ॥ युधिष्ठिर उवाच
 ह्रीने परमकेधर्मं सर्वलोकाभिलंघिते ॥ अधर्मैर्ममतां नीते धर्मैर्वाधर्मतां
 गते ॥ १ ॥ मर्यादा सुविनष्टा सुक्षुभिते धर्मनिश्चये ॥ राजभिः पीडिते लोके परैर्वापि विशांपते ॥ २ ॥ सर्वाश्रयेषु मूढेषु कर्मसूपहतेषु च ॥ कामाहोभाच्च मोहाच्च भ
 यं प्रश्यत्सु भारत ॥ ३ ॥ अविश्वस्तेषु सर्वेषु नित्यं भीतेषु पार्थिव ॥ नित्यं ह्यहं न्यमानेषु बंधवस्तु परस्परं ॥ ४ ॥ संप्रदीप्तं पृथु ब्राह्मणं चातिपीडिते ॥ अवर्षति च प
 र्जन्ये मिथो भेदे समुत्थिते ॥ ५ ॥ सर्वस्मिन्दस्य साद्रूते पृथिव्या मुपजीवने ॥ केन सिद्धा ह्यणो जीवेज्जघन्ये काल आगते ॥ ६ ॥ अति तिष्ठुः पुत्रपौत्राननुक्रोशान्न
 राधिप ॥ कथमापत्सु वर्तेत तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ ७ ॥ कथं च राजा वर्तेत लोके कलुषतां गते ॥ कथमर्थान् च धर्माच्च न ह्येत परंतप ॥ ८ ॥ भीष्म उवाच
 लामहाबाहो योगक्षेम सुदृष्टयः ॥ प्रजासु व्याधयश्चैव मरणं च भयानि च ॥ ९ ॥ कृतं चेत्तादापरं च कलिश्च भर्तृपति ॥ राजमूला इति मतिर्मम नास्य त्रसंशयः
 ॥ १० ॥ तस्मिंस्त्वभ्यागते काले प्रजानां दोषकारके ॥ विज्ञानबलमास्थाय जीवितव्यं भवेत्तदा ॥ ११ ॥ अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ विश्वामित्रस्य
 संवादं चांडालस्य च पक्वण ॥ १२ ॥ त्रेताद्वापरयोः संधौ तदा दैवविधिक्रमात् ॥ अनादृष्टि रभूद्द्वोरालोके द्वादशवार्षिकी ॥ १३ ॥ प्रजानामतिवृद्धानां युगांतिस
 मुपस्थिते ॥ त्रेताविमोक्षसमये द्वापरप्रतिपादने ॥ १४ ॥ नववर्षसहस्राक्षः प्रतिलोमो भवद्गुरुः ॥ जगाम दक्षिणं मार्गं सोमे व्यावृत्तलक्षणः ॥ १५ ॥ नावस्था
 यापितत्राभूत्कुन एवाभ्रजातयः ॥ नद्यः संक्षिप्ततो यौघाः किंचिदंतर्गतास्ततः ॥ १६ ॥ सरांसि सरितश्चैव कूपाः प्रस्रवणानि च ॥ हतत्विषो न लक्ष्यं ते निसर्गाद्वका
 रितात् ॥ १७ ॥ उपशुक्कजलस्थाया विनिवृत्तसभाप्रपा ॥ निवृत्तयज्ञस्वाध्यायानिर्वषट्कारमंगला ॥ १८ ॥ उच्छिन्नकृषिगोरक्षानिवृत्तविपणापणा ॥ निवृ
 त्तयूपसंभाराविप्रनष्टमहोत्सवा ॥ १९ ॥ अस्थिसंचयसंकीर्णमहाभूतरवाकुला ॥ शून्यभूयिष्ठनगरादग्धग्रामनिवेशना ॥ २० ॥
 चांडालागारे ॥ २१ ॥ दैवविधिर्दैवविहितः ॥ २२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ प्रतिलोमो वक्त्री व्यावृत्तं अन्यथा भूतलक्षणं चिन्हं यस्य ॥ १५ ॥ अवस्था यो धूमिका ॥ १६ ॥ १७ ॥ जलस्थायाः क्षुद्रजलाशयाः ॥ १८ ॥ विपणो वि
 क्रयादिः आपणो हटः ॥ १९ ॥ २० ॥